

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 04. Haziran 2010
Sayı: 369

10/850

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü (TTK) Karadon Müessese Müdürlüğü'ne bağlı yeraltı kömür ocağında 17 Mayıs 2010 tarihinde saat 13:30 civarında patlama meydana gelmiş; patlamanın ardından "Maden ocağının eksi 540 kodunda taşeron firma adına çalışan 30 işçimiz yaşamını kaybetmiştir.

1980 sonra gelen iktidarlarca devam ettirilen sosyal devletin ortadan kaldırılması, kamu değerlerinin özelleştirilmesi ve çalışanların güvencesizlik içine itilmesinin sonuçları madencilik sektöründe sıkça görülmektedir.

"1980 sonrası uygulamaya konulan ve AKP İktidarı tarafından hızlandırılan; özelleştirme, taşeronlaşma gibi yanlış uygulamalar kamu madenciliğini küçültmüş, kamu kurum ve kuruluşlarında uzun yıllar sonucu elde edilmiş olan madencilik bilgi ve deneyim birikimini yok etmiştir. Yoğun birikim ve deneyime sahip olan kurum ve kuruluşlar yerine üretimin, teknik ve alt yapı olarak yetersiz, deneyim ve uzmanlaşmanın olmadığı kişi ve şirketlere bırakılması iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin hızla terk edilmesine neden olmuştur. Buna bir de kamusal denetimin ve yaptırımın yetersizliği de eklenince facialar birbiri ardı sıra gelmeye başlamıştır." Maden faciaları, ocakların özelleştirilmesinden sonra tırmanışa geçmiş, 2004'te iki, 2005'te bir ve 2006 ve 2007'de üçer ölümlü kaza meydana gelirken, 2008'de 22 ayrı ilde 38 ölümlü kaza yaşanmış, 43 işçi ölmüştür. Aynı şekilde, 2009 yılında 24 ildeki 63 kazada 92 işçi kaybedilmiştir. 2010 yılı da farklı değildir: İlk beş ayda 15 ilde 42 ölümlü kaza olmuş, 37 işçi ölmüştür. Bugün dünyada madencilik sektöründe en çok ölümlü kaza Çin'den sonra Türkiye'de meydana gelmektedir.

Türkiye'de madencilik alanında yüksek risk taşıyan, kuralsız ve denetimsiz çalışan, mühendislik bilim ve tekniğinden uzak, teknik elemanın gözetim ve denetimi olmaksızın, tamamen ilkel koşullarda çalışan pek çok maden firması üretim yapmaktadır. Bu tür işletmeler açısından iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları tamamen maliyet kalemi olarak görülmekte ve maksimum kârı elde etmek için en hızlı, en acımasız üretim süreçlerini yaşama geçirme konusunda hiç tereddüt etmemektedirler.

Madencilik sektöründe parça parça özelleştirme nedeniyle geçmişin bütünsel üretim süreci ve koordinasyonu ortadan kalkmış, hazırlık, üretim, nakliye, aydınlatma, havalandırma gibi sistemler taşeronlaştırılmış, koordinasyon kopmuş ve dolayısıyla iş sağlığı ve güvenliğinin önlemlerinin sistemli ve koordineli uygulaması da ortadan kaldırılmıştır. Aynı zamanda taşeronlaşmayla birlikte, sendikal örgütlenmenin kapsamı daraltılmış, sendikal denetimlerin alanı da böylece sınırlandırılmıştır.

Yıllardır bu konularda çalışma yapan, sorunlara dikkat çeken sendikalar meslek odaları ve birliklerinin uyarılarını hükümet tarafından dikkate alınmamış, ölen madenciler ne yazık ki, üretim zayıyatı olarak görülmüşlerdir.

Sendikaların ve Maden Mühendisleri Odasının açıkladığı gibi; "önümüzdeki dönem TTK, uygulanan politikalar gözden geçirilmez ise, parçalanmış, alt-işverenlerin cirit attığı, düşük ücret, uzun çalışma saatleri ve örgütsüzlüğün yaygın hale geldiği güvencesiz koşullar sabit hale gelecektir.

Bu nedenle Zonguldak Karadon'da meydana gelen ve 30 maden emekçimizin yaşamını yitirdiği grizu faciasının TBMM'de kurulacak bir araştırma komisyonunca, kapsamlı bir incelemeyle, bütün süreçlerdeki sorumluların bulunması ve yargı önüne çıkarılması gerekmektedir.

Ayrıca bu inceleme, taşeron firmaların kuruma girmelerine neden olan ekonomik politikaların uygulayıcılarını da içermeli, TTK'nın bu duruma düşürülmesine neden olan bütün ilişkiler açığa çıkarılmalı ve taşeron firmaların ne tür sözleşmeler yaptığı açığa çıkarılmalıdır.

Diğer yandan ve daha özellikli olarak üretimde yer alan taşeron firmaların faaliyetlerinin iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine dönük uygulamalarının ne düzeyde olduğu ve TTK'daki mevcut uygulamalara uygun davranıp davranmadığına ilişkin ne tür önlemlerin belirlendiği de açığa çıkarılmalıdır.

Bu gerekçelerle Zonguldak Karadon'da meydana gelen grizu faciasının nedenlerinin araştırılması, sorumluluğu olanların ortaya çıkarılması, maden ocaklarımızda yeni kazalar olmasını engelleyebilecek önlemlerin alınabilmesi için Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması için gereğinin yapılmasını dileriz.

Saygılarımızla

1. ALİ İHSAN KÖKTÜRK - ZONGULDAK
2. ALİ KOÇAL - ZONGULDAK
3. HÜSEYİN ÜNSAL - AMASYA
4. NEVİN GAYE ERBATUR - ADANA
5. HULUSİ GÜVEL - ADANA
6. RASİM ÇAKIR - EDİRNE
7. HALİL ÜNLÜTEPE - AFYONKARAHİSAR
8. ERGÜN AYDOĞAN - BALIKESİR
9. EŞREF KARABRAHİM - GİRESUN
10. ABDULLAH ÖZER - BURSA
11. SACİD YILDIZ - İSTANBUL
12. NECLA ARAT - İSTANBUL
13. MEHMET ŞEVKİ KULKUĞOĞLU - KAYSERİ
14. BÜLENT BARATALI - İZMİR
15. KEMAL DEMİREL - BURSA
16. ABDULAZİZ YAZAR - HATAY
17. BİRGİN KELEŞ - İSTANBUL
18. TAYFUR SÜNER - ANTALYA
19. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
20. ALİ RIZA ERTEMÜR - DENİZLİ
21. MEVLÜT COŞKUNER - İSPARTA
22. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
23. GÖKHAN DURGUN - HATAY